

Després que el conseller Joan Saura ja hagues comunicat a la premsa l'expulsió d'ERC, el president de la Generalitat es va reunir amb Carod-Rovira per fer-li-ho saber.

Les últimes hores del tripartit

El no d'ERC a l'Estatut ha precipitat una decisió "no volguda però obligada" del president de la Generalitat, que dijous expulsava els consellers d'ERC i anunciava eleccions a la tardor. PSC i ICV es queden a Palau, i CiU, des de l'oposició, els garantirà l'estabilitat fins al 18-J. El resultat del referèndum pot dur més sorpreses.

Sant Jordi, cavaller i màrtir, és l'heroi d'una gran gesta cavalleresca. El dia en què Catalunya commemora aquesta gesta, el 23 d'abril, s'activava la bomba de rellotgeria que el tripartit duia adherida des que l'octubre passat el president de la Generalitat volia remodelar l'executiu i va topat amb l'oposició dels tres socis. Per Sant Jordi, la Federació d'ERC de l'Alt Pirineu publicava un

manifest en què es pronunciava pel no al referèndum i reclamava eleccions anticipades, en considerar que "el tripartit és incapaç de tirar endavant el país". A la vegada, l'exconseller Joan Carretero feia el primer posicionament públic radical pel no (vegeu l'entrevista a EL TEMPS, núm. 1.142). La militància començava la revolta per forçar la direcció d'ERC a decantar-se pel vot negatiu. Aquesta

quedava contra les cordes, veient trontollar una aposta pel "vot nul polític" que donava al partit certes garanties de romandre a l'executiu. La pressió de les bases d'ERC va forçar el canvi, fins al pronunciament del no irreversible el 6 de maig. I aquest ha estat el detonant del final d'una experiència de govern que era l'aposta estratègica de la formació republicana. El president de la Generalitat, Pasqual Maragall, reforçava amb la seva declaració institucional el pes que ha tingut el militant de base en l'avortament prematur del tripartit: "ERC ha trencat el seu compromís de no votar negativament en el referèndum, i la ciutadania no entendria la divisió d'opinions dins del Govern." Maragall va lamentar que l'experiència hagi acabat així; i digué: "Jo he fet tot el que estava al meu abast perquè ERC participés en l'acord" [pel sí], i va afegir que "es tracta d'una decisió dolorosa, no volguda, però obligada perquè Catalunya tingui un nou Estatut".

Els números del sí no surten. En les darreres setmanes, els càlculs del referèndum havien posat en qüestió la garantia d'èxit del sí el 18 de juny, de manera que el nerviosisme en aquest sentit també va precipitar les gestions per eliminar discòrdies al Govern. El ministre d'Indústria i primer secretari del PSC, José Montilla, va admetre que la sortida dels republicans pot mobilitzar votants del no, però que "també contribueix a aglutinar cap al sí els votants de la resta de formacions".

ICV, que compartirà govern en minoria amb el PSC, va deixar clar que no està d'acord amb el cessament, però que respecta la decisió del president. Els ecosocialistes no es plantejaven deixar el Govern, i asseguren que no tenen cap intenció d'arreplegar càrrecs que deixi ERC. L'executiu de transició comptarà amb l'aval de CiU, que "no posarà pals a les rodes, perquè Catalunya tingui un nou Estatut", va assegurar el líder de CiU, Artur Mas. La federació nacionalista responsabilitza ERC i el president Maragall del "desgavell permanent al Govern", però no el PSC com a partit. Aquesta crítica més personalitzada pot significar que CiU vol deixar una

porta oberta a futurs pactes amb el PSC, tot i que oficialment ho desmenteix rotundament. Amb tot, el líder d'Unió, Josep Antoni Duran i Lleida, va reprendre la seva tesi sociovergent, afirmant que si després de les eleccions es produís una entesa entre CiU i els socialistes, "seria un gran avanç per a Catalunya".

Des del PP, Josep Piqué va reclamar a Pasqual Maragall que no es torni a presentar com a candidat del PSC, i que postposi el referèndum per a després dels comicis. Piqué li va transmetre que la seva formació troba "correctes" els cessaments.

Els darrers dies. Dijous dia 11 es produïa el desenllaç, esperat des del dia 6, en què el consell nacional d'ERC va ratificar el no. Quan totes les formacions, inclosa ERC, ja demanaven les eleccions anticipades, Esquerra va intentar negociar amb Pasqual Maragall una sortida pactada dels seus consellers. Però no va poder ser. Dimecres, dia 10, amb l'Estatut aprovat al Senat, la direcció d'ERC ja sabia què passaria l'endemà. El president de la Generalitat havia citat els líders de totes les formacions a Palau, un per un, per comunicar-los la decisió.

El no i els interessos econòmics. ERC va atribuir l'expulsió dels seus consellers a l'execució del primer punt de l'acord Mas-Zapatero, que buscava "rebaixar l'Estatut i posar fi a l'experiència d'un govern catalanista". Però es va fer un segon nivell de lectura de la crisi. Carod va denunciar que "en el cessament també hi ha interessos econòmics perquè aquests canvis es duguessin a terme", i va demanar a les persones que substituïxin els càrrecs d'ERC que "estiguin alerta amb les concessions de TDT, la telefonia mòbil, el pla territorial d'equipaments comercials i l'oficina antifrau, perquè la gestió que se'n faci explicarà moltes coses". Immediatament, Esquerra va donar l'ordre als alts càrrecs del partit, un total de 209, que signin la seva carta de dimissió. Però no hi haurà plantades, com va succeir amb el relleu dels consellers Carretero i Solà, i tots els càrrecs faran el traspàs de poders en

El Govern del

28 gener 2004

Carod-Rovira és forçat a dimetir de conseller en cap quan no feia ni dos mesos que havia assolit el càrrec. La causa, una reunió del líder d'ERC amb suposats dirigents d'ETA filtrada pel diari Abc.

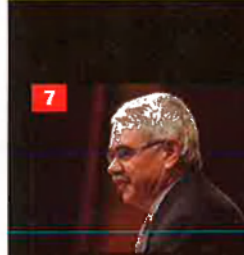
16 febrer 2004

El túnel de Bracons divideix el tripartit. Mentre que el conseller de Política Territorial, Joaquim Nadal (PSC), afirma que "no se'n pot aturar" la construcció, ERC i ICV afirmen que si hi ha un impacte ambiental desfavorable, el projecte no tirarà endavant.

5 març 2004

CiU difon un informe apòcrif en què es descriu una suposada voluntat del govern de canviar la direcció de mitjans de comunicació privats. La publicació d'aquest text provoca la dimissió del secretari de comunicació del Govern, Miquel Sellarès.

15 octubre 2005

Maragall decideix unilateralment reformar el govern. L'acció, que no arriba a prosperar, desferma l'oposició de tot el tripartit, inclòs el PSC, que s'assabenta de les intencions del president a través de Joan Puigcercós.

19 març 2006

El conseller de Governació, Joan Carretero, declara en una entrevista que l'Estatut és un "immens desastre" i titlla Zapatero "d'espanyolista demagog". Maragall amenaça de cessar-lo si no rectifica, però l'afer acaba sense rectificació ni destitució en rebutjar Esquerra les pressions del president.

24 març 2006

Surten a la llum les cartes d'Esquerra signades pel responsable de Finances de la formació, Xavier Vendrell, i enviades als seus càrrecs de lliure designació a l'executiu perquè paguin una quota al partit, tal com preveu la carta financera d'ERC. L'acció, que actualment s'està investigant, aixeca crítiques de tots els partits.

les condicions que garanteixin que l'administració no es col·lapsi.

Els que s'hi queden. D'altra banda fonts del Govern asseguren que hi

ha "malestar entre els consellers socialistes recentment incorporats, que se senten enganyats pel president, ja que pensaven que s'esgotaria la legislatura, per això es van engrescar, dei-

Dragon Khan

4
27 gener 2005

S'obre una greu crisi dins el Govern a causa de l'esfronament d'un túnel de les obres d'ampliació del Metro al barri del Carmel, que deixa en dubte el sistema de contractació de l'obra pública i situa en l'epicentre de la crisi el conseller de Política Territorial i Obres Públiques, el socialista Joaquim Nadal.

5
24 febrer 2005

El cas Carmel cueja. En ple debat al Parlament, Maragall acusa CiU de corrupció amb la coneguda frase: "Vostès tenen un problema, que es diu 3%." La crisi acaba tancant-se en fals, sense cap tipus de conseqüència.

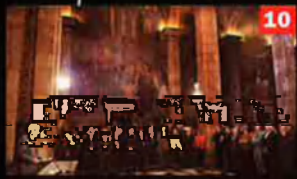
6
20 maig 2005

La broma de Maragall amb Carod-Rovira i Castells, que es van col·locar una corona d'espines en un viatge oficial a Israel mentre el primer els fotografiava, genera polèmica entre certs sectors que consideren que l'acte és una falta de respecte.

11 maig 2006

Maragall expulsa els consellers d'Esquerra de l'executiu i acaba així amb dos anys i mig de govern tripartit. El president també confirma que hi haurà eleccions anticipades abans de final d'any.

10
19 abril 2006

Maragall decideix tornar a portar a terme la remodelació del Govern. Aquesta vegada, el president aconsegueix el seu objectiu, tot i que es veu forçat a acceptar els consellers proposats per ERC i ICV. Destaca, dels sis canvis de carteres, el de Joan Carretero per Xavier Vendrell a la Conselleria de Governació. Tant el cessament d'un com el nomenament de l'altre generen fortes polèmiques.

11
3 maig 2006

Les bases d'ERC rebutgen la proposta de la direcció del partit que demanava el "vot nul polític" al referèndum de l'Estatut, i es decanten obertament i unànimement pel no. Els dirigents d'Esquerra rectifiquen i el consell nacional del partit aprova demanar el vot contrari al text.

12
10 maig 2006

L'Estatut s'aprova al Senat amb l'abstenció d'Esquerra, que no vota en contra per evitar postposar el referèndum del 18 de juny. La votació se salda amb 128 vots a favor, 125 en contra i 6 abstencions.

Joan Serra

xant càrrecs en el món municipal". De moment, els responsables de les comissions de govern gestionen els departaments fins que els nous càrrecs prenguin possessió.

Senat i ajuntaments, al marge.

Respecte a la representació d'ERC en altres àmbits, la formació ha deixat clar que la crisi no repercutirà en l'Entesa al Senat ni en els acords de

Quan totes les formacions, inclosa ERC, ja demanaven les eleccions anticipades, ERC va intentar negociar amb Maragall una sortida pactada dels seus consellers

govern municipals, ja que aquestes aliances són prèvies al pacte del Tinell. Pel que fa al Parlament català, ERC ha advertit que actuarà en clau d'oposició en les matèries que no recollia el pacte de Govern del 2003, mentre que al Congrés "marcarà distàncies".

La porta no es tanca del tot. El president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, va culpar Maragall d'haver liquidat el primer govern catalanista d'esquerres des del 1939, i tot i afirmar que la trencadissa ha estat obra de la "psoevergència", en al·lusió al pacte Mas-Zapatero del 21 de gener, no va voler donar un cop de porta definitiu a la possible reedició d'un pacte tripartit: "qui no vol un govern d'esquerres és el PSC". El líder d'ERC va aclarir que abans de parlar d'aliances, esperarà "a conèixer el candidat que presenta el PSC i el resultat". Fonts d'Esquerra adverteixen que, un cop arribat el moment, les negociacions serien molt diferents, per evitar que les conselleries amb més pes quedessin totes a mans del PSC.

Fonts del PSC tampoc no han descartat refer en el futur un altre pacte del Tinell, però, com ERC, el condicionen als resultats electorals i "al canvi d'algunes cares".

Maragall justificava la remodelació de sis departaments amb l'argument que l'endemà del referèndum el Govern havia de recuperar la velocitat de creuer. Però amb l'Estatut viatjant des de Madrid, el vaixell va naufragar.

Gemma Aguilera